

Základní škola
Bratřanců Veverkových
Pardubice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Základní škola Pardubice,
Bratřanců Veverkových 866

naše škola...

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola Pardubice, Bratřů Veverkových 866
Sídlo školy: Bratřů Veverkových 866, 530 02 Pardubice
Identifikátor zařízení: 600 096 386
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 60159154
Zřizovatel: Statutární město Pardubice IČO: 274046
Právní forma zřizovatele: obec
Adresa: Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice
Kontakty: tel.: 466 859 111, e-mail: posta@mmp.cz

Charakteristika školy: úplná základní škola IZO: 060 159 154
Součásti školy: školní jídelna IZO: 102 842 639
školní družina IZO: 117 500 356

Vedení školy:
• Ředitel školy: Mgr. Leoš Šebela
• Zástupce ředitele: Mgr. Iva Herynková (statutární zástupce)
• Zástupce ředitele: Mgr. Sabina Čečková

Koordinátor ŠVP:
• Hlavní koordinátor: Mgr. Sabina Čečková
• Koordinátor pro I. stupeň: Mgr. Petra Rybecká
• Koordinátor pro II. stupeň: RNDr. Jana Laštovičková

Kontakty:
• telefon: (+420) 773 313 250
• e-mail: info@zsbrve.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2007

Platnost dokumentu s dodatky: od 1. 9. 2013

Školní vzdělávací program byl projednán Radou školy dne: 24. 4. 2013
Doplňný ŠVP byl projednán Radou školy dne: 28. 8. 2013

Mgr. Leoš Šebela,
ředitel školy

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Pardubice, Bratranců Veverkových 866 je úplnou, moderní a dynamicky se rozvíjející školou s devíti postupnými ročníky a s kapacitou 750 žáků.

Více než sto let stará **památkově chráněná budova školy**, která stojí v klidném parku v samém srdci města, patří mezi nejhezčí stavby v Pardubicích. Prostranství před školou, jemuž vévodí sousoší vynálezců ruchadla bratranců Veverkových, slouží k odpočinku a relaxaci. Velkou devizou školy je snadná dostupnost ze všech lokalit města.

Nedávno **kompletně zrekonstruovaná a zmodernizovaná budova** zapůsobí hned při vstupu příjemnou, přátelskou a vlídnou atmosférou. Interiér školy osloví každého návštěvníka svým vkusem i estetičností a překvapí prostorností a podnětností. Škola je bezbariérová. Najdeme v ní dvě moderní učebny informatiky, neomezený přístup na Internet je samozřejmostí ve všech učebnách. Interaktivní tabule jsou nainstalovány nejen v odborných učebnách, ale i v řadě kmenových tříd. V ostatních učebnách mají vyučující možnost využít přenosný dataprojektor. Žáci navštěvují dvě knihovny, zbrusu nový výtvarný ateliér, dvě moderně vybavené tělocvičny, hřiště přímo v areálu školy.

Od roku 2013 škola **spolupracuje s pardubickým hokejovým klubem na výchově budoucích hokejistů**. Oboustranná spolupráce spočívá také v přizpůsobení rozvrhu hodin hokejistů potřebám klubu, takže tréninky plynule navazují na vyučování nebo mu předcházejí. Klub organizuje bezplatné kurzy bruslení pro žáky prvních a druhých tříd naší školy, dále nabízí volné hodiny na ledě pro žáky ostatních tříd, poskytuje volné vstupenky na vybraná extraligová hokejová utkání a věnuje ceny do soutěží pořádaných pro žáky školy.

Od 1. ročníku mohou žáci docházet **na výuku plavání**, škola dlouhodobě spolupracuje s plaveckým klubem. Plavci pak často ve svém sportu pokračují na Sportovním gymnáziu Pardubice. Radíme se mezi pilotní školy nového alternativního **kolektivního sportu kin-ballu**, v němž dosahují žáci skvělých výsledků na republikové úrovni. Jsme aktivně zapojeni do Asociace amatérských sportů ČR a do Asociace školních sportovních klubů, v jejichž soutěžích dosahujeme výborných výsledků.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Naše škola má kvalitní, velmi kooperativní a přátelský pedagogický sbor. Tvoří jej ředitel, dvě zástupkyně ředitele školy, výchovná poradkyně, metodička prevence, učitelé a vychovatelky školní družiny. Sbor je smíšený s většinou převahou žen. Pedagogický sbor tvoří učitelé s vysokou pedagogickou i odbornou způsobilostí. Prioritou školy je kvalitní výuka cizích jazyků a sportovních předmětů i tradičně vysoká úroveň poskytovaného vzdělávání v ostatních předmětech. V současné době mají téměř všichni učitelé potřebnou kvalifikaci. Pro výuku předmětů, kde aprobace chybí, jsou vybíráni učitelé s kladným a profesionálním vztahem k předmětu.

Spolupráci učitelů zajišťují **předmětové komise a pracovní skupiny**. Ve škole působí **psycholožka**, která pomáhá nejen dětem, ale poradí i jejich rodičům. Imobilním žákům jsou k dispozici asistentky.

Členové pedagogického sboru jsou zodpovědní, vstřícní, ochotni vyhovět žákům i rodičům. Většina učitelů se pravidelně vzdělává, všichni se zapojují do projektů a mimoškolních akcí. Uvědomují si důležitost prezentace školy na veřejnosti a aktivně k ní přispívají.

2.3 Žákovská samospráva

Ve škole pracuje **Žákovský parlament**. Žáci vyšších ročníků mohou své připomínky k chodu školy projednávat na setkáních žakovského parlamentu s vedením školy.

2.4 Spolupráce se zákonnými zástupci

Zakládáme si na vstřícném partnerském přístupu, otevřené komunikaci a systematické spolupráci se žáky i jejich rodiči. S děním ve škole seznamují **pravidelně aktualizované internetové stránky**. Informace o prospěchu a chování žáků získávají rodiče kromě třídních schůzek a konzultací také prostřednictvím **elektronických žakovských knížek**. Rodiče na začátku každého školního roku dostávají Informační zpravodaj. Mají možnost komunikovat s vedením školy a s vyučujícími prostřednictvím e-mailových adres a pevně stanovených konzultačních hodin. Se školou úzce spolupracuje a podporuje ji **Spolek rodičů při ZŠ Bratranců Veverkových**, Pardubice.

2.5 Projekty

Škola pořádá mnoho zajímavých tradičních i netradičních akcí jak pro žáky, tak pro jejich rodiče a další zájemce. Mezi nejvýznamnější a nejnavštěvovanější patří bezesporu **Multikulturní týden**, jehož cílem je seznámit s kulturou, zvyky, reáliemi a odlišnostmi různých národností a etnik. K nejúspěšnějším akcím se řadí tajuplná noční hra v prostorách školy s názvem **Tajemství Mysteria**.

Významnými akcemi jsou také slavnostní **šerpování prvňáčků**, **Vánoční jarmark**, **Adventní zpívání v kostele**, **Vítání jara**, **Škola hrou s Janem Amosem**, **Velikonoční jarmark**, **Noc s Andersenem**, **poznávací zájezdy pro rodiče s dětmi a školní tábor s veverkami**. Samozřejmostí jsou oslavy **Dne dětí** s různým zaměřením.

Škola organizuje několikrát ročně **sběrové dny**, odměnou nejlepším sběračům jsou věcné ceny i originální zážitkové akce. Pravidelně pořádáme oblastní **sportovní turnaje v kin-ballu a basketbalu dívek O pohár bratranců Veverkových**. Žáci každoročně vyjíždějí na ozdravné pobyty, do škol v přírodě, na **adaptační a teambuildingové kurzy**, zážitkové akce, výlety a exkurze. Pravidelně navštěvují divadelní a filmová představení.

Pro budoucí prvňáčky je v posledním prázdninovém týdnu nachystán dvoudenní adaptační kurz **Škola nanečisto**, jehož cílem je seznámit děti s třídní učitelkou, novým kolektivem, školní družinou, s prostorami a chodem školy.

Samostatným programem je **Adopce na dálku** (vzdělávání konkrétního žáka, pravidelné příspěvky, vzájemná korespondence, výměna informací).

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

V poslední době inovovaný školní vzdělávací program umožňuje žákům prostřednictvím povinných a volitelných předmětů získat široký všeobecný přehled a připravit je kvalitně nejen na přijímací zkoušky a pohovory na střední školy či odborná učiliště, ale hlavně do života. Moderně strukturovaný program je šitý na míru našim žákům dle aktuálních trendů. Výchovné a vzdělávací aktivity jsou součástí našeho vlastního **školního projektu „Trendy & In“**, který je zaměřen na prohloubení znalostí žáků a na rozšíření jejich přehledu v oblasti multikulturní, mediální, polytechnické, etické, v oblasti finanční gramotnosti a komunikativních dovedností.

Škola je unikátní tím, že **poskytuje vzdělání žákům dvou desítek národností z celého světa**. Do výuky žáků 1. stupně je nově zařazen moderně strukturovaný, na základě pečlivé a podrobné analýzy vytvořený, předmět **společenská výchova**. Od 7. ročníku mají žáci **možnost profilovat se v oblasti základů věd, aplikované informatiky nebo hokejové přípravy**. Žáci 9. tříd získávají v moderně pojatém předmětu výchova k občanství rozšířené informace o finanční gramotnosti a nově je vyučován také **předmět komunikativní dovednosti**.

3.2 Pojetí vzdělávacího programu

Základní vzdělávání je službou, která reflektuje očekávání a individuální potřeby žáka. Posláním školy je zprostředkování vědomostí, informací, jejich zdrojů, objasňování podstaty, včetně ověřování znalostí.

Škola je místem, které žáky motivuje a podporuje učit se aktivně získávat nejen encyklopedické vědomosti, ale i důležité kompetence. Úkolem školy je **vést žáky k řešení problémů a zvládání sociálních dovedností**. Charakter práce podporuje pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

V procesu vzdělávání se škola věnuje mimo jiné oblastem učení, objevování, myšlení, uvažování, komunikace, kooperace, činnosti a adaptace.

Žáci by se měli naučit:

- dávat věci do souvislostí, organizovat svůj učební proces, řešit problémy, vzít v úvahu zkušenost, být zodpovědný za své učení
- zvažovat různé zdroje dat, získávat informace a posoudit jejich věrohodnost, konzultovat a radit se s lidmi ze svého okolí, vytvářet a uspořádat dokumentaci
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím, účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor
- vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace, chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- vnímat hodnoty kulturní oblasti, vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci
- rozumět a domluvit se ve více jazycích, prezentovat a mluvit na veřejnosti.
- obhajovat a argumentovat vlastní názor, naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- vyjadřovat se písemnou formou, rozumět grafům, diagramům a tabulkám
- činit rozhodnutí, posuzovat a hodnotit, řešit konflikty
- navazovat a udržovat kontakty, spolupracovat a pracovat v týmu,

- organizovat svou vlastní práci, přispívat k práci skupiny a společnosti
- ovládat matematické a modelové nástroje, vytvářet projekty
- brát na sebe zodpovědnost, projevovat solidaritu
- využívat informační a komunikační techniky, nalézat nová řešení
- být flexibilní při rychlých změnách, být houževnatý v případě obtíží

3.3 Cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vychází ze základní koncepce vzdělávání. Ve vzdělávací práci klade škola hlavní důraz **na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi**. Základem programu školy je přechod ke škole konstruktivního typu. V komplexním pojetí jde zejména o:

- Proces umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení. Využívat vhodné způsoby a postupy pro aktivní učení, vyhledávat a třídit informace, pochopit a propojit je. Využívat procesu učení pro jeho efektivní využití v praktickém životě. Využívat informační a komunikační prostředky a technologie.
- Logické uvažování a tvořivé myšlení, schopnost řešit problémy. Samostatně pozorovat a experimentovat, výsledky porovnávat, posuzovat a utvářet závěry. Uvádět věci a znalosti do souvislostí a vytvářet si pohled na přírodní a společenské jevy. Sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat postupy při řešení nových úkolů a situací. Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory výstižně, souvisle a kultivovaně jak v písemném tak i ústním projevu. Obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.
- Rozvoj schopností spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu. Aktivně přispívat k diskusi, umět v ní obhajovat vlastní názor, a respektovat názory jiných.
- Sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém a schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory, řešit problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se řídí společnost, znát svá práva i povinnosti, schopnost hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.
- Potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a rozvíjet vnímavost i citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě. Schopnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. Schopnost ochránit vlastní zdraví i zdraví ostatních. Používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení. Dodržovat dohodnutá pravidla, rozhodovat se správně a zodpovědně. Poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.
- Toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, společný život s ostatními lidmi. Vnímání kulturního i historického dědictví. Využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost. Rozvoj myšlení, orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápání podstat, cílů a rizika podnikání.
- Navázání a udržování uspokojivých vztahů, vytvoření si pravdivé představy o sobě samém. Tvořivé řešení každodenních problémů, formulaci svých postojů a názorů.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

3.4.1.1 Škola uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací, žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku
- nové vyučovací metody a organizační formy výuky, při kterých jsou vytvářeny podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků
- tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi
- spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada
- účast na veřejných odborných i kulturních akcích, na kterých žáci vystupují se svými příspěvky
- proměna klimatu školy (školní parlament, tvůrčí komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem)
- hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí

3.5 Klíčové kompetence

V pojetí vzdělávání na škole jsou uplatňovány takové formy a metody práce, aby docházelo ke komplexnímu rozvoji osobnosti, tím i k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznání smyslu učení
- učíme žáky kriticky hodnotit výsledky své práce
- motivujeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých oblastí
- přihlížíme k individuálním zvláštnostem žáků
- klademe důraz na používání odborné terminologie
- učíme žáky trpělivosti, pečlivosti a zodpovědnosti při práci
- klademe důraz na řazení jevů od jednoduchých ke složitým
- využíváme audiovizuální techniku, informační a komunikační technologii, výukové programy a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole, v regionu, v Evropě i celosvětově
- zaměřujeme se na samostatné objevování různých variant řešení problémů a vedeme žáky k ověřování správnosti výsledku
- podporujeme žáky ve sledování vlastního pokroku
- usilujeme o rozvoj kritického myšlení
- vedeme žáky k uvážlivým rozhodnutím a podporujeme jejich schopnosti je obhájit
- zadáváme úkoly rozvíjející tvořivost
- nabízíme pomoc výchovného poradce a psychologa při řešení osobních problémů žáka

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému formulování vlastních myšlenek a klademe důraz na vhodnou argumentaci

- připravujeme žáky k zvládnání obtížných situací
- dbáme na věcnou správnost písemného i ústního projevu
- vedeme žáky k tomu, aby naslouchali promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovali
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy a rodičů
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd, ročníků, věkových kategorií

Kompetence občanské

- klademe důraz na naše kulturní tradice a historické dědictví
- seznamujeme žáky s odlišnými kulturami
- vedeme žáky k odmítání útlaču, násilí a hrubého zacházení
- vyžadujeme dodržování společenských norem chování
- úměrně věku učíme děti chápat zákony naší země
- omezujeme působení negativních vlivů a sociálně patologických jevů
- společně se žáky řešíme vzájemné problematické vztahy
- učíme děti chápat zákonitosti vztahů mezi člověkem a vnějším prostředím
- podporujeme péči o zdraví vlastní i zdraví ostatních
- motivujeme děti k vhodným volnočasovým aktivitám s důrazem na sportovní vyžití.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke kladnému vztahu k práci
- klademe důraz na pochvalu, povzbuzujeme i méně šikovné žáky
- důsledně dbáme na dodržování pravidel
- zaměřujeme se na hygienu a bezpečnost práce
- při práci motivujeme žáky k samostatnému plánování a organizaci své práce
- učíme žáky odhadnout vlastní schopnosti a zodpovědně se rozhodovat o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- připravujeme žáky na budoucí povolání, seznamujeme je s různými profesemi

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí spolupracovat
- podporujeme příjemnou atmosféru při řešení zadaných úkolů
- klademe důraz na vyjádření vlastního názoru společensky přijatelnou formou
- spoluvytváříme se žáky pravidla týmové práce, zdůrazňujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k tomu, aby vhodnou formou dokázali poskytovat pomoc nebo o ni požádat
- snažíme se eliminovat diskriminační chování mezi žáky
- zaměřujeme se na podporu sebedůvěry žáků
- vedeme žáky k respektování druhých lidí

3.6 Průřezová témata

Pro průřezová témata nejsou vytvořeny samostatné vyučovací předměty. **Průřezová témata jsou integrována do tematických okruhů.** Tematické okruhy prolínají všemi vzdělávacími oblastmi, žáci tím využívají své znalosti a dovednosti ze vzdělávacích oborů v jednotlivých projektech a samostatných činnostech.

Umístění tematických okruhů průřezových témat je uvedeno v charakteristice a tabulkách jednotlivých předmětů.

1. OSV - OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	Ns					Vv			
Sebepoznání a sebepojetí	Ns						Vv		
Seberegulace a sebeorganizace		Ns							Vo
Psychohygiena	Ns							Vz	
Kreativita					Čj			Vv	
Poznávání lidí				Sv				Př	
Mezilidské vztahy			Ns			Vo			
Komunikace				Sv		Čj			
Kooperace a kompetice		Ns				Pč			
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M			Vo	
Hodnoty, postoje, praktická etika				Sv		Tv			

2. VDO - VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola			Ns			Vo			
Občan, občanská společnost a stát				Vl			Vo		
Formy participace občanů v politickém životě				Vl					Vo
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				Vl			Vo		

3. EGS - VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					Vl		Z		
Objevujeme Evropu a svět				Aj			Z		
Jsmo Evropané					Vl		Z		

4. MKV - MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference	Ns							Cj	
Lidské vztahy		Ns				Vo			
Etnický původ					Př		D		
Multikulturalita				Aj			Vo		
Princip sociálního smíru a solidarity					Př		Vo		

5. EV - ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy				Př			Př		
Základní podmínky života			Ns			Př			
Lidské aktivity a životní prostředí				Př					Z
Vztah člověka k prostředí				Př				F	

6. MV - MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Tematický okruh	Ročník								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj			Vo	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj			Vo	
Stavba mediálních sdělení					Čj			Čj	
Vnímání autora mediálních sdělení					Čj			Vo	
Fungování a vliv medií ve společnosti					Čj			Vo	
Tvorba mediálních sdělení					Čj				Čj
Práce v realizačním týmu					Čj				Čj

3.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.7.1 Žáci se specifickými poruchami učení

Žáci s náznaky **vývojových poruch učení** jsou cíleně vyhledáváni již od 1. ročníku. V případě možnosti „vrácení“ těchto dětí do mateřské školy (týká se pouze dětí, které neměly odklad školní docházky) se snažíme této skutečnosti využít po konzultaci a písemném rozhodnutí pracovníky PPP a se souhlasem zákonných zástupců. Většinou se jedná o děti, které jsou v některých vývojových aspektech na rozhraní určit přesnou diagnostiku VPU. Všechna příslušná šetření v PPP jsou prováděna buď na žádost školy (vždy s písemným souhlasem rodičů) nebo si toto vyšetření zařizují sami rodiče s tím, že záleží pouze na nich, zda škola obdrží písemnou informaci o výsledném stanovisku PPP, či nikoliv.

Na základě vyšetření a podrobného doporučení jsou pak tito žáci zařazováni do **péče dyslektických asistentek**. Jsou to pedagogové, kteří byli pro tuto specifickou činnost speciálně vyškoleni. Náprava VPU probíhá **individuálně, 1x týdně vždy 15 minut**. Tato činnost je zařazována do rozvrhu žáků tak, aby jim co nejvíce časově vyhovovala (před anebo po skončeném vyučování). Pro tuto specializovanou výuku uzavírá ředitelství školy se zákonnými zástupci žáka „Dohodu o vzdělávání integrovaného žáka v ZŠ, jejíž součástí je „Individuální vzdělávací program“, který vychází z individuálního plánu dyslektické asistentky a individuálních plánů všech vyučujících.

Tyto plány jsou určující a zavazující pro nápravu VPU u jednotlivých žáků, protože **obsahují závěry a doporučení z vyšetření v PPP**, jakými konkrétními způsoby a za pomoci kterých vhodných pomůcek bude probíhat reedukace VPU. Plány rovněž obsahují doporučený způsob hodnocení žáka a jméno pedagoga, který je za správný průběh nápravy zodpovědný po stránce organizační. „Individuální plán výuky žáka s VPU platný pro konkrétní školní rok.“ postihuje

změny v přístupu vyučujících k žákovi v jednotlivých předmětech, kterých se týká vývojová porucha učení. Při klasifikaci žáka **přihlížíme k povaze a stupni vývojové poruchy v předmětech**, kterých se bezprostředně dotýká, nebo je touto poruchou výkon dítěte ovlivňován.

3.7.2 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Jedná se o žáky se **zdravotním postižením tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči**. Vzdělávání realizujeme formou **individuální integrace do běžných tříd**. Integrace se uskutečňuje na základě doporučení školského poradenského pracoviště, se souhlasem zákonných zástupců a po posouzení možností školy (materiálně technické vybavení, bezbariérovost, učební a kompenzační pomůcky).

Při integraci škola spolupracuje s **Pedagogicko - psychologickou poradnou v Pardubicích (PPP) a se speciálními pedagogickými centry (SPC) – především při Svítání v Pardubicích**. V případě potřeby jsou žáci vzděláváni podle individuálních plánů. Při hodnocení zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení. V souladu s právními předpisy umožníme ve třídě působení asistenta pedagoga. V rámci diagnostiky ve větší míře spolupracujeme s rodiči a podporujeme spolupráci s odborníky.

3.7.3 Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Jedná se o žáky **zdravotně oslabené, žáky dlouhodobě nemocné** (pobyt v lázních, léčebnách), **žáky s lehčími zdravotními poruchami** (diabetes, vady páteře, zlomeniny...), **epileptiky**. Na doporučení lékaře a na žádost zákonných zástupců ředitel školy uvolňuje žáky z tělesné výchovy. Respektujeme individuální potřeby žáka, zohledňujeme druh a stupeň znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání, spolupracujeme se zákonnými zástupci. Po návratu z lázní, léčebny věnujeme žákovi individuální péči.

3.7.4 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Podporujeme integraci žáků, kteří **pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného**, do běžných tříd. U těchto žáků zohledňujeme nedokonalost vyjadřování v českém jazyce, je možné jim vypracovat individuální plány. Vyučující poskytují konzultace podle potřeby, možná je i pomoc s domácí přípravou (například v rámci školní družiny).

Žákům z rodinného prostředí s **nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením** věnujeme specifickou péči, protože jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Pro všechny tyto žáky je na naší škole zajištěna **péče výchovného poradce, psychologa, metodika prevence**. V případě potřeby zprostředkujeme vyšetření nebo konzultaci v pedagogicko-psychologické poradně.

3.8 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Při výchově a vzdělávání žáků na ZŠ je nezbytně nutné věnovat též velkou pozornost žákům, kteří projevují **mimořádné nadání**, ať již obecné, nebo pouze v některých oblastech vzdělávání. To vyžaduje ze strany učitelů mnohem náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, protože tito žáci vykazují někdy jisté odchylky od běžných požadavků na žáky.

U žáků, kteří projevují svůj talent v oblasti jazykové, **podporujeme jejich zájem a umožňujeme jim např. přípravu na jazykové soutěže, pomáháme rozvíjet jejich čtenářské dovednosti atd.**

Žáci, kteří projevují své mimořádné **nadání v exaktních předmětech** (matematika, fyzika, chemie a přírodopis), se projevují velmi kvalitní koncentrací na daný úkol, mají dobrou paměť a logické myšlení, velmi rádi a s chutí řeší problémové úlohy a celkovými znalostmi pokračují stanovené požadavky v těchto předmětech. Umožňujeme jim pracovat na počítači nad rámec běžných vzdělávacích programů, (využití internetových nabídek), mohou při hodinách samostatně pracovat s naučnou literaturou, řešit další „zajímavé a problémové“ úkoly, kvízy, záhady atd. V dalších hodinách jsou těmto žákům zadávány náročnější samostatné referáty, které vyžadují již velmi dobrou znalost dané problematiky, ve které žáci vynikají.

Žákům, kteří vykazují **nadání v hudební výchově**, umožňujeme aktivně spolupracovat s vyučujícími. Pokud žák ovládá hru na nějaký hudební nástroj, (často to bývá kytara), doprovází třídu při zpěvu a sám tak velmi pomáhá svým zpěvem k dokonalejšímu provedení písní. **Výtvarně nadaným žákům** umožňujeme osobní volby různých technik při tvorbě školních prací, které pravidelně tvoří základy výzdoby školy (schodiště, nástěnky, třídy atd.). Tito žáci také bývají ve většině případů účastníky různých výtvarných soutěží, ve kterých jsou poměrně často velmi úspěšní. Navštěvují obvykle výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Manuálně zručné nebo technicky nadané žáky cíleně vedeme k zapojování se do zájmových aktivit, kde je rozvíjen jejich talent pro určitou činnost. Svoje vlohky tak rozvíjejí především v kroužcích při Domech dětí anebo ve školách s uměleckým zaměřením. **Pohybově nadané žáky** podporujeme především v rozvíjení všech pohybových aktivit a zejména tam, kde se žákův talent projevuje nejvýrazněji (plavání, lehká atletika, gymnastika apod.). Tyto žáky pak zapojujeme do sportovních soutěží, kde reprezentují školu nebo sportovní oddíl, jehož jsou členy.

Často se stává, že tito žáci se specifickým nadáním mívají velké výkyvy v chování. Všichni vyučující se důsledně a individuálně zvoleným výchovným postupem snaží jejich chování korigovat. Všechny tyto kroky jsou vedeny taktně a **s nezbytným pedagogickým optimismem**. Je pro nás povzbudivé, že v drtivé většině přináší toto naše společné úsilí kladné výsledky, a proto i nadále budeme takto pokračovat. Žák, který vyniká v určité oblasti, bývá průměrný v jiných oblastech školní výuky. V osobnostní výchově povedeme nadané děti k toleranci, rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům a k ochotě pomáhat slabším jedincům.

3.9 Poskytování poradenských služeb

Poradenské služby zajišťuje **výchovný poradce s metodikem prevence**, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.9.1 Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žáků, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním a cizinců

- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

3.9.2 Kariérové poradenství k dalšímu vzdělávání žáků

Výchovný poradce poskytuje **kariérové poradenství žákům** a rodičům žáků. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání a orientaci ve světě práce.

Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena **nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, žákům jsou k dispozici informační materiály o středním školství a trhu práce**. Rodičům a žákům 9. ročníku jsou nabízeny informační akce k volbě povolání mimo školu, ale i ve škole (schůzka rodičů se zástupci firem, SOŠ, SOU).

3.9.3 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „**Minimální preventivní program**“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči, atd. Prevence probíhá v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat, zejména v předmětu výchova k občanství.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí, kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. **Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů** a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola **spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů**, využívá vybrané programy.

3.9.4 Psychologická péče

Činnost školního psychologa ve škole je **samostatná poradenská činnost**, která není přímou součástí vzdělávací činnosti školy. Jedná se o **komplexní službu žákům, jejich rodičům a pedagogům**, která vychází ze standardních činností vymezených ve vyhlášce č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Psycholog pracuje s dětmi buď **skupinově v rámci třídnických hodin a tematických skupinových aktivit**, nebo **individuálně na základě potřeby dítěte samotného či žádosti učitele nebo rodičů**. Další spolupráce se odvíjí od konkrétní zakázky, může mít podobu jednorázové konzultace nebo dlouhodobější charakter, vždy ale probíhá na základě souhlasu žáka samotného a jeho rodičů a podle konkrétní dohody s psychologem. Všem rodičům je předložen k podpisu souhlas s činností psychologa na škole, kterým umožňují pouze to, aby se dítě účastnilo skupinových aktivit organizovaných psychologem a dále aby jejich dítě mělo možnost samo

v případě potřeby psychologa kontaktovat. Pokud rodiče tento souhlas nepodepíší, psycholog jejich dítě z těchto aktivit vynechává.

Pokud se vyskytne **potřeba psychologické pomoci dítěti** (psychoterapie, diagnostika), jsou o tom rodiče nejdříve informováni a na základě dohody poskytují individuální souhlas s psychologickou péčí o jejich dítě. Teprve na základě tohoto individuálního souhlasu může psycholog s jejich dětmi systematicky individuálně pracovat. **Obsah konzultací je důvěrný**, jakékoliv výstupy směrem ke škole nebo dalším institucím jsou podávány pouze s výslovným souhlasem žáka a jeho zákonných zástupců. Veškerá dokumentace školního psychologa je archivována. Přístup k dokumentaci o dítěti mají pouze zákonní zástupci dítěte (popř. děti).

Činnost školního psychologa:

- psychologická diagnostika žáků, zjišťování příčin školní neúspěšnosti, vyhledávání žáků nadaných
- psychologické poradenství, příp. psychoterapie pro žáky s osobními, výukovými a výchovnými problémy
- krizová intervence pro žáky, pedagogy, zákonné zástupce
- kariérové poradenství, zjišťování studijních předpokladů
- konzultace pro pedagogy a zákonné zástupce v oblasti výchovy a vzdělávání
- diagnostika sociálního klimatu ve třídách, práce s třídními kolektivy
- skupinová a individuální práce se žáky zaměřená na techniky a hygienu učení
- péče o integrované žáky
- spolupráce v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- účast na preventivních aktivitách a aktivitách zaměřených na řešení multikulturní problematiky ve škole
- metodická a vzdělávací činnost pro pedagogy a zákonné zástupce
- spolupráce s dalšími institucemi (PPP, SPC, MRP, SVP, OSPOD, sanace rodiny a další) a zprostředkování jejich služeb

3.9.5 Pedagogická péče

Výchovný poradce pravidelně na pedagogických radách konzultuje přímo s vyučujícími předmětů nedostatečné známky jednotlivých žáků. Ve spolupráci s třídními učiteli se snaží podchytit podstatu problému konkrétního žáka a **zajistit mu možnost zlepšení prospěchu** v průběhu dalšího vzdělávacího období.

3.9.6 Poskytování informací

Každý žák školy a jeho rodiče mají možnost získat pro ně **potřebné informace přímo konkrétním setkáním s výchovným poradcem a pohovorem**. Dalším velmi důležitým informačním bodem je **nástěnka pro kariérové poradenství**, kde jsou pravidelně a dle potřeby obměňovány informace ohledně studia na SŠ. Dále mají žáci s rodiči možnost osobního nebo telefonického **kontaktu s pracovníci ochrany a sociální prevence dětí** Magistrátu města Pardubice. Nedílnou součástí základních informací jsou i další kontakty, např. Pedagogicko-psychologická poradna, Pyramida apod.